

XXIV. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika
12. veljače 2019.

drugi (II.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pazorno ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pazorno pročitati.
5. Treba pazorno slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Eskvilin je najveći i najviši od sedam rimskih brežuljaka. U _____
(CARSKO DOBA)

na zapadnim obroncima prema _____ nalazile su se pretrpane
(RIMSKI FORUM)

sirotinjske četvrti Suburra. Na istočnoj je strani bilo nekoliko vila bogatih građana poput

erudita _____, pokrovitelja umjetnosti i Augustova savjetnika. Na manjem
(MECENATA)

brežuljku na jugu Eskvilina Colle Oppio danas možete vidjeti ostatke Titovih i

_____ te Neronove palače poznate kao _____.
(TRAJANOVIIH TERMI) (ZLATNA KUĆA)

Glavna atrakcija ovoga predjela njegove su crkve. Mnogo je njih izgrađeno na mjestima

privatnih kuća gdje su se _____ potajno nalazili na molitvi u danima
(KRŠĆANI)

kada je njihova religija bila zabranjena.

6	
---	--

2. U sljedećim rečenicama napiši č ili ć na prazne crte u riječima.

Kožna galanterija svih vrsta, uklju___uju___ i cipele i torbe, važna je strana ponude. Odje___a
je talijanskih dizajnera skupa. Še___u___ i se po sporednim uličicama, možete vidjeti razne
zanimljivosti.

3	
---	--

9	
---	--

3. U sljedećim rečenicama napiši *ije, je* ili *e* na prazne crte u riječima.

Za boravka ljeti u Rimu nije potrebno nikakvo c___pljenje, ali ipak ponesite sredstvo protiv komaraca. Neke l___karne rade dokasna, neke su otvorene c___lu noć i tu vam uglavnom mogu dati lokalni nadomjestak za strane l___kove.

4	
----------	--

U zadatcima od 4. do 8. zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

4. Koji je od sljedećih podcrtanih primjera pravopisno točan?

- a) Okosnica rimskoga kazališnoga repertoara drame su Karla Goldonija.
- b) Okosnica rimskoga kazališnoga repertoara drame su Carla Goldonija.
- c) Okosnica rimskoga kazališnoga repertoara drame su Carla Goldonia.
- d) Okosnica rimskoga kazališnoga repertoara drame su Karla Goldonia.

1	
----------	--

5. Koja je rečenica pravopisno točno napisana?

- a) Poštovana gđic-a Mirna Mirić!
- b) Poštovana gđica. Mirna Mirić!
- c) Poštovana gđic-e Mirna Mirić!
- d) Poštovana gđice Mirna Mirić!

1	
----------	--

6	
----------	--

6. Koji je od sljedećih primjera pravopisno točan?

- a) U Rijeci, 12. rujna 2019.
- b) U Rijeci 12. rujna 2019.
- c) U Rijeci, 12. rujan 2019.
- d) U Rijeci 12. rujan 2019.

1	
----------	--

7. Koliko troslova sadrži grafemski sustav hrvatskoga standardnoga jezika?

- a) jedan
- b) dva
- c) tri
- d) četiri

1	
----------	--

8. Koliko ima naglasnih cjelina u navedenim stihovima Antuna Vrančića?

Gdje sam, tu nisam, niti sam ja koji govorim, ovdje,

Tamo gdje htio bih da sam, ne mogu ja bit.

Samome sebi

- a) trinaest
- b) četrnaest
- c) petnaest
- d) šesnaest

1	
----------	--

3	
----------	--

U zadatcima od 9. do 22. odgovore napiši na pripadajuće crte.

9. Odredi vrstu podcrtanim riječima.

Gdje god čovjek živio, ne prestaje biti radoznao, ni kad mu radoznalost brane, ni kad je izazivaju da mu podvale naličje za lice stvari. On posvuda žmiri, sumnja, čudi se i očajava. A ponajviše strepi od onoga što mu ovi svečani ophodi spremaju.

Ivan Aralica, *Psi u trgovištu*

gdje god _____

kad _____

ne _____

je _____

radoznao _____

svečani _____

6	
---	--

10. Odredi alomorfe u podcrtanim riječima rabeći uglate zagrade.

Kao sluga bio je prisiljen služiti na pragovima moćnika. _____

Stekao je ugled u velikom gradu među građanima. _____

2	
---	--

11. Odredi sve moguće vokativne oblike jednine prezimena u zagradi.

Otone _____ i Janko _____,
(Župančič) (Polić Kamov)
trebamo vas više čitati!

3	
---	--

11	
----	--

12. Odredi morfeme u podcrtanim riječima rabeći spojnice.

Utisnuo je pečat u vrući vosak. _____

Takt je ravnomjerno i ritmičko ponavljanje kretnji. _____

Bio je razgovorljiv dječak. _____

3	
---	--

13. Odredi sve glasovne promjene u podcrtanim riječima.

Brigu o školovanju Antuna Vrančića preuzeo je majčin rođak Petar Berislavić.

Mlađi brat Mihovil nije bio sklon knjizi.

Gošće bi nagovarale Anđeliju da priča o svome životu.

Zanimljivi su bili Vrančićevi dolasci u domovinu.

4	
---	--

14. Ispiši četiri riječi s nultim/ništičnim morfemom.

U početku postoji jal na sugrađanina koji se u nečemu želi iskazati kao osobit čovjek. U gradu vlada očekivanje i strepnja hoće li osobitost naći potvrdu ili će se urušiti sama u sebe.

Ivan Aralica, *Psi u trgovištu*

_____, _____, _____, _____

4	
---	--

11	
----	--

15. Navedi tri pridjevne zamjenice.

(...) *Opisujući ovu bolest, glasoviti ljekarnik ne zapaža ništa više nego što je zapazio i stari grčki liječnik Aretej iz Kapadokije, ali kad će reći kako da se liječi, ograničava se na tri rečenice, sve tri svoje: „Budite strpljivi s njima, i što god čuli da vam govore, ne recite im da su to one izmišljotine i da oni glume budalu.“*

Prema: Ivan Aralica, *Psi u trgovištu*

_____, _____, _____

3	
---	--

16. Odredi glagolske oblike podcrtanih riječi u tekstu.

(...) *Sulejman se od njega odmače, pa ga ispoprijeka pogleda. A onda mu se ponovno primače uhu i zbilja šaptom reče:*

– *A, je li, dovukao si me ovamo da me proučiš. Što misliš, kakva je razlika između proučiti i uhoditi? Mnogo je, ali neka, od Mehmeda je.*

Ivan Aralica, *Psi u trgovištu*

pogleda _____

primače se _____

dovukao si _____

proučiti _____

4	
---	--

7	
---	--

17. Sljedeće rečenice nadopuni pravilnim oblikom komparativa pridjeva u zagradi.

- a) Pelin je _____ (gorak) od gospine trave.
- b) Ujesen jabuke su _____ (zreo) nego ljeti.
- c) Zato što se zaogrnuo kabanicom, ostao je _____ (suh) nakon pljuska.

3	
---	--

18. Odredi oblik zamjenice u sljedećim rečenicama.

- a) Nije mario _____. (nitko, za)
- b) Kupio je poklon _____. (on, za)
- c) _____ (ništa, za) ne bi kupio te ružne traperice.

3	
---	--

19. Odredi redoslijedom pojavljivanja morfološku analizu podcrtanih zamjenica u sljedećoj rečenici.

Događa mi se da osjetim kako svi mi često postajemo nesigurni zbog njegove vike.

mi _____

mi _____

njegove _____

3	
---	--

20. Odredi rječotvorni i oblikotvorni morfem u riječi *odgovoriti* rabeći spojnice.

rječotvorni _____

oblikotvorni _____

2	
---	--

11	
----	--

21. Odredi padež podcrtanim zamjenicama u sljedećoj rečenici.

(...) *Pred Sulejmanom je dug crn stol od ebanovine, na njega su oslonjene obje Sulejmanove ruke, trebalo je da nešto napišu, ali njihov vlasnik nije znao što, i sada čekaju zaustavljene na putu, priprave odmah krenuti čim im bude zapovjedbano.*

Ivan Aralica, *Psi u trgovištu*

nje^{ga} _____

ne^{što} _____

nji^{hov} _____

im _____

4	
---	--

22. Napiši točan oblik imena i prezimena na praznu crtu.

Kazališne predstave _____ poznate su u

(William Shakespeare)

cijelom svijetu.

1	
---	--

23. Odredi oblik posvojnih pridjeva riječima u zagradi.

Prekrasna su _____ (Ravni kotari) sela.

Posjetili smo _____ (Hektorović) Tvrđalj.

Jeste li prisustvovali _____ (Rijeka) „Večerima na Gradini“?

3	
---	--

8	
---	--

U zadatcima 24. i 25. zaokruži slovo ispred točnoga odgovora.

24. Zaokruži primjer u kojem se pojavljuje gramatička sinonimija.

- a) blagosti/blagoća
- b) mladosti/mladošću
- c) starosti/starostima
- d) grubost/grubosti

1	
---	--

25. Što znači instrumental u rečenici Ne gađajte se s kamenjem?

- a) kamenje je sredstvo kojim se gađa
- b) kamenje je sudionik gađanja
- c) kamenje je ono što je gađano

1	
---	--

U zadatcima od 26. do 29. odgovore napiši na pripadajuće crte.

26. Odredi vrstu svim pridjevima u sljedećemu tekstu.

Nakon velikoga uspjeha „Pasa u trgovištu“, Aralica piše seriju romana iz hrvatske povijesti, i to iz morlačkoga svijeta na potezu od Rame do kamenite Cetinske krajine. Riječ je o pravom mikrokozmosu, Kačićevu zavičaju, u kojemu su se oduvijek sukobljavali interesi velikih sila (Venecija, Osmanlije, Austrija, Napoleon) i koji je zbog toga izrazito obilježen „viškom povijesti“.

Prema: Krešimir Nemec, *Parabola o vlasti i ropstvu* (pogovor romanu *Psi u trgovištu*)

opisni pridjevi _____

posvojni pridjevi _____

gradivni pridjevi _____

3	
---	--

5	
---	--

27. Odredi oblikotvornu osnovu podcrtanim riječima rabeći spojnice.

a) Iz riječke luke isplovili su brodovi. _____

c) Začudili su se dubokomu moru. _____

d) Uživamo gledajući plavo more. _____

3	
---	--

28. Odredi rječotvornu osnovu podcrtanih riječi rabeći spojnicu.

a) Bio je član školske reprezentacije. _____

b) Stigao je prekjučer. _____

c) Plačem je pokazao svoju nemoć. _____

3	
---	--

29. Napiši sljedeće rečenice tako da budu gramatički točne.

Pothvat na kojega se odlučila bio je opasan.

Jučer sam kupio dvoje hlača.

Na dogovoru za terensku nastavu učenik je ponudio najoptimalnije rješenje.

3	
---	--

9	
---	--

80	
----	--